

“Тұрмыстық зорлық- зомбылықтың баланың психо- эмоционалды дамуына әсері”

Балаға қатысты зорлық –
бұл дене немесе
эмоционалды қатал
қарым-қатынас,
сексуалды қорлық,
қаңғыбастық немесе ата-
ана міндеттерінен ауытқу,
коммерциялық немесе
басқа да қанау, баланың
денсаулығына, дамуына
немесе нақтысына,
сеніміне зиян келтіретін
барлық формалардың
түрлері.

Ұсыныстар.

1. Балаларыңыздың туындаған мәселелерін шешуде шыдамды болыңыз.
2. Күш көрсету түзеу орнына, бала қарсылығын арттыра түседі;
3. Балаңыздың бойына рухани-адамгершілік құндылықтарды сіңіруге тырысыңыз.
4. Балаңызды тәрбиелеуде тиімді, қолайлы тәрбие әдістерін пайдаланыңыз.
5. Баланыңыздың жеке даралық қасиеттерін ұмытпаңыз.

Назарларыңызға рахмет!

Қатыгездіксіз және зорлық-
зомбылықсыз балалық шақ

Ата – ананың міндеттері

- 1. БАЛАҢЫЗДЫҢ СЫНЫП ЖЕТЕКШІСІМЕН
ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫСТА БОЛУЫ;**
- 2. САБАҚТАН КЕЛГЕН БАЛАҢЫҢ КҮНДЕЛІКТІ
КҮНДЕЛІГІН ТЕКСЕРІП, КӨМЕК КӨРСЕТУ;**
- 3. МЕКТЕПШІЛІК АТА-АНАЛАР ЖИНАЛЫСЫНА ҚАТЫСУ;**
- 4. СЫНЫПТЫҢ АТА-АНАЛАР КОМИТЕТІНІҢ
ТӨРАЙЫМЫМЕН БАЙЛАНЫСТА БОЛУ;**
- 5. БАЛАҢЫЗДЫҢ МЕКТЕПТЕГІ ЖАҒДАЙЫН ЖАСАУ
БАРЫСЫНДА ӨЗ ЕРКІНІЗБЕҢ ОҚУ-ТӘРБИЕ
ІС-ШАРАЛАРЫНА ҚАРЖЫЛЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТУ;**

Тәрбиелеу әдістері

- 1.Әдеттендіріп тәрбиелеу
- 2.Мадақтау арқылы тәрбиелеу
- 3.Талап ете отырып тәрбиелеу
- 4.Үлгі арқылы тәрбиелеу
- 5.Сенім білдіру арқылы тәрбиелеу
- 6.Үйрете отырып тәрбиелеу
- 7.Жазалай отырып тәрбиелеу

Отбасындағы адамгершілік тәрбиесін қалыптастыру

Жиі кездесетін кикілжіңнің бірі

«сен өскен соң» деп аталады.

Ата-ана бедел тұрғысынан келеді де бала ылғи да өз дербестігін көрсетуге тырысқан сайын оның іс-әрекетін кері бағалайды. Бұл тұрғыда ата-ана өз үстемдігін сақтап қалуға тырысады, және баланың табиғи қылықтарын мойындаудан бас тартады.

«Тиым салу және жазалау тәрбиесі» Балаға өте қатал болса, бала өтірік айтып, ата-анадан алшақтай береді, бұл тәрбиенің теріс әдісі екені айқын. Жасөспірімді намысын төмендетіп, тек қана өз үстемдігін жүргізіп отыратын ата-аналар бала тәрбиесінде қателікке жол береді. Қазақ халқы баланды 5-ке дейін патшандай күт, 13-ке дейін құлындай жұмса, 13-тен кейін құрбындай сырлас дейді. Тек ұрысып жазалаудан гөрі тиым салудан гөрі, өмір қиындықтарын практика жүзінде көрсетіп, құрбы-досындай болып, **«мен сенің орнында болсам, былай істер едім»** деген ұстанымды ұстауы қажет. Мына қиын ақпараттар заманында бала тәрбиесі оңай болып тұрған жоқ, дегенмен бала тәрбиесі сіздің болашағыңыз.

«Асыра қамқорлық жасау немесе асыра қолдау»

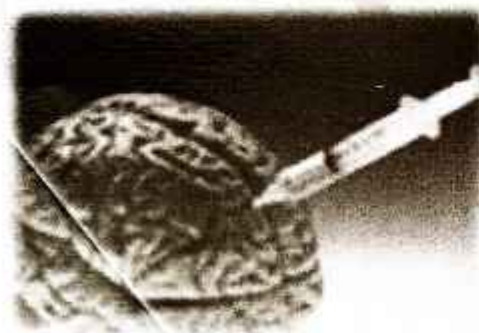
Бұл баланың өз бетінше жүруге мүмкіндік бермейді, өз бетінше шешім шығара алмайды, мұндай балалар ерке, психологиялық тұрғыдан әлсіз, өмір қиындықтарына дайындықсыз өседі, және әлеуметтік жағдайының жақсы екенін мойындатқысы келіп, мұғалімдермен немесе құрдастарымен кикілжіңге, бұзақылыққа барады.

СҰРАҚ - ЖАУАП

- Кез келген уақытта өзіңіздің бар ісіңізді тастай салып, балаңызға көңіл бөлесіз бе?
- Баланың орнына өзіңізді қоя аласыз ба?
- Балаңызбен арадағы қарым – қатынас барысында жасаған қателігіңізді мойындай аласыз ба?
- Балаға берген уәдеңізді мойындай аласыз ба?
- Балаңыздың достарын білесіз бе?
- Сізді және балаңызды қызықтыратын ортақ істерді білесіз бе?
- Сабақтарын орындалуын тексересіз бе?
- Сіз балаңыздың қандай азамат болғанын қалайсыз?
- Балаңызды қандай баламен жолдас болғанын қалайсыз?
- Балаңызға кімді үлгі тұтасыз?

**Есірткісіз
болашак!**

Жаманнан жирен

Нашақорлық-қауіпті дерт

Есірткіге тәуелді адам онсыз тұра алмайды. Олар нашақорлыққа беріліп кетсе оны емдеуде қиын. Басталғанда аяқ-қолы, буындары қақсап, тырысып, мазасызданады, ұйқы жоғалады, қалтырайды, іші өтіп, қан қысымы көтеріледі.

Темекі-тілсіз жау

Егер адам 15 -20 темекі тартса оның жүрек, бауыр, өкпе мүшесінің қалыпты қызметі өзгереді. 15 жыл темекі тарқан адам өз өмірін 8 жылға қысқартады. Жастай шылым шекендер ұмытшақ болып, оқу үлгерімі нашарлайды, ақыл ойы кемиді.

Жыныстық зорлық:

Күшпен, қорқыту немесе бопсалау арқылы жыныстық қатынасқа көндіру, зорлау; жыныстық қатынастағы әрекет арқылы жәбірленушінің денсаулығына қиянат жасау және т.б.

Қалыпты агрессия реакциясы бала өзін қауіпсіз сезінбеуден, ата-анасына керек еместігін білуінен болуы мүмкін, мақсатына жете алмаудан, түңілуден, көңілі қалудан болуы мүмкін. Агрессия қауіпті жағдайда адамға бейімделу мен қорғану функциясын атқарады. Бала агрессиясы көбіне өзінен кіші мен әлсіздерге, үй жануарлары мен ойыншықтарға бағытталады.

Адамгершілік және жыныстық тәрбие

Тексерген: психолог
Облысқым
Ақпан
Ақпандық